

Pärjä-Kivarin tuulivoimaosayleiskaavat / kaavaluonnosten nähtäville asettaminen

KH 22.11.2022 § 376

Pärjä-Kivarin tuulivoimaosayleiskaava / kaavoitussopimus

Valmistelija

Tekninen johtaja Janne Karhu, puh. 040 544 3219

Kaupunginhallitus on kokouksessaan 25.08.2020 § 252 päättänyt ryhtyä laatimaan Yhteistuuli Kivarin ja Yhteistuuli Pärjän osayleiskaavoja. Yleiskaavat laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77a §:n mukaisena suoraan tuulivoimalan rakennuslupaan oikeuttavana oikeusvaikutteisena yleiskaavana. Ennen kaavoituksen aloittamista solmitaan Yhteistuuli Oy:n kanssa kaavoitussopimus.

Yhteistuuli Oy on valmistellut kaavoitusta koskevan sopimusluonnoksen ja esittää sitä kaupunginhallituksen hyväksyttäväksi.

Esitetyn kaavoitussopimusluonnoksen mukaan Yhteistuuli Oy vastaa kokonaisuudessaan osayleiskaavan laadinnan, selvitysten ja suunnitelmien kustannuksista sekä kuulutus- yms. kuluista. Yhteistuuli Oy vastaa kustannuksineen myös asiakirjojen valmisteluista kunnan päätöksenteko-, kuulutus- ja nähtävilläoloteksteihin liittyen.

Kaupunki vastaa omista hallinnollisista kustannuksistaan osayleiskaavan käsittelyvaiheisiin liittyvissä lakisääteisissä tehtävissä. Sopimuksen rautessa osapuolilla ei ole oikeutta mihinkään vaatimukseen sopimuksen nojalla ja osapuolet eivät ole velvollisia mihinkään korvauksiin sopimuksen raukeamisen johdosta.

Hankkeessa on kysymys yleiskaavatasoisesta kaavoituksesta, jolloin kaavoitussopimuksessa ei ole ei ole tarpeen sopia Pudasjärven kaupungin ja Yhteistuuli Oy:n välisestä kiinteistönhallintaan tai rakentamiseen liittyvistä asioista muutoin kuin kaupungin velvoitteiden poissulkemisen osalta. Kaupunki ei ole kaavan tai sen toteuttamisen johdosta miltään osin korvausvelvollinen kolmansille.

Sopimuksessa ei ole mainintaa tuulivoimapuiston purkurahastosta. Yhtiön mukaan sen osakkeenomistajat ovat yleishyödyllisiä palveluja tarjoavia yhtiöitä, jotka ovat sitoutuneet kattamaan yhtiön kustannukset vastineeksi yhtiöstä saamastaan energiasta (Mankala-malli). Yhtiömalli on yleisesti käytetty yleishyödyllisissä yhtiöissä Suomessa ja sellaisia on arviolta yli 40 %:ssa Suomen kokonaisenergiantuotannosta ja 57 %:ssa Suomen tuulivoimatuotannosta. Mankala periaatteen mukaisesti osakkeenomistajat ovat vastuussa Mankala-yhtiön kuluista, jolloin Mankala-yhtiö on käytännössä suojattu konkurssilta.

Sopimukseen liittyvä karttarajaus on laaja. Tuulivoimaloiden sijoittelu suunnittelualueilla tarkentuu hankkeeseen liittyvän ympäristövaikutusten arviointiselvityksen myötä. Pohjois-Pohjanmaan maakuntakaava ja valmisteilla oleva Pudasjärven tuulivoimaselvitys ja -strategia ovat myös ohjeena laadittaessa yleiskaavoja.

Kaavoitussopimusluonnos jaetaan esityslistan oheismateriaalina.

Hallintojohtajan esitys

Kaupunginhallitus päättää hyväksyä Yhteistuuli Oy:n esittämän kaavoitussopimuksen.

Kaupunginhallituksen käsittely:

Keskustelun kuluessa Christa Van der Vegt esitti, että kaavoituksen laadintaan ei ryhdytä tässä vaiheessa, koska voimassaoleva maakuntakaava ei sitä mahdollista eikä se yksinkertaisesti Pudasjärvelle ole tarpeellista. Esitys perusteluineen on pöytäkirjan liitteenä 2. Esitys ei saanut kannatusta.

Keskustelun lopuksi puheenjohtaja totesi, että oli tehty yksi vastaesitys, joka ei saanut kannatusta, joten se raukesi kannattamattomana.

PäätösKaupunginhallitus hyväksyi Yhteistuuli Oy:n esittämän kaavoitussopimuksen.

Merkitään pöytäkirjaan, että tekninen johtaja Janne Karhu esitteli asiaa kokouksessa. Tomi Timonen, Jorma Kouva ja Juhani Jurmu (maanomistajia mahdollisilla tuulivoima-alueilla) ja Vesa Riekki (Metsähallituksen työntekijä) ilmoittivat esteellisyytensä hallintolain 28 §:n intressijäävi perusteella ja he poistuivat kokouksesta tämän asian käsittelyn ajaksi. Kaupunginhallituksen 2. varapuheenjohtaja Ilona Ritola toimi puheenjohtajana tämän asian kohdalla. Kauko Seppänen osallistui kokoukseen Vesa Riekin varajäsenenä tämän asian käsittelyn ajan.

Christa Van der Vegt jätti asiaan eriävän mielipiteen.

KH 11.06.2024 § 188
1339/10.03.02/2022

Pärjä-Kivarin tuulivoimaosayleiskaavat / kaavaluonnosten nähtäville asettaminen

Valmistelija

Tekninen johtaja Janne Karhu, p. 040 544 3219

Hankkeen osayleiskaavat ovat tulleet vireille 30.11.2022 Pudasjärven kaupungin kaavoituskatsauksessa. Kaavojen osallistumis- ja arviointisuunnitelma sekä ympäristövaikutusten arviointiohjelma ovat olleet nähtävillä 14.12.2022–31.1.2023 välisen ajan.

Tuulivoimahankkeen YVA-menettelyn kanssa yhteinen yleisötilaisuus järjestettiin Pudasjärven Hyvän olon keskus Pirtissä 18.1.2023. Tilaisuus järjestettiin myös etäyleisötilaisuutena. Poronhoitolain 53 § kaltainen neuvottelu järjestettiin 7.2.2024, jossa oli mukana Pudasjärven ja Pudasjärven Livon paliskunnat, paliskuntaryhdistys, hanketoimija, konsultti ja Ely-viranomainen. Kaavoituksen lähtökohtia ja tavoitteita koskeva 1. viranomaisneuvottelu järjestettiin 29.04.2024 Teamsin välityksellä.

Yhteistuuli Oy suunnittelee kahta tuulivoimapuistoa Pudasjärven kaupungin alueelle noin 14-30 kilometrin etäisyydelle Pudasjärven kaupunkikeskustasta koilliseen. Tuulivoimapuistohanke muodostuu Pärjän ja Kivarin tuulivoimapuistoalueista. Kivarin tuulivoimapuistoalueelle suunnitellaan yhteensä noin 22 voimalan rakentamista ja Pärjän tuulivoimapuistoalueelle yhteensä noin 16 voimalan rakentamista. Voimalat toteutetaan enintään 300 metriä korkeina. Voimaloita lähimmät vakituiset asunnot ovat: Pärjä pohjoinen 2 km, Pärjä etelä 2,1 km, Kivari pohjoinen 2,1 km, Kivari etelä 4,3 km etäisyyksillä voimalasijainneista. Hankkeen ympäristöön kohdistuvat vaikutukset arvioidaan erillisen ympäristövaikutusten arviointimenettelyn yhteydessä, jossa yhtysviranomaisena toimii Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus.

Yhteistuuli Oy on valmistellut tuulivoimaosayleiskaava luonnokset. Tuulivoimapuiston osayleiskaavoituksen tarkoituksena on mahdollistaa tuulivoimaloiden rakentaminen alueelle. Osayleiskaavat laaditaan maankäyttö- ja rakennuslain 77a §:n mukaisina suoraan tuulivoimalan rakennuslupaan oikeuttavina oikeusvaikutteisina yleiskaavoina.

Tuulivoimahankkeen kaavoitus on käynnistynyt kahden osayleiskaavan (Yhteistuuli Kivari ja Yhteistuuli Pärjä) kaavoituksella. Hankkeen edetessä on tullut tarpeelliseksi jakaa kaavoitettavat alueet neljäksi kaavoitettavaksi alueeksi (Kivari pohjoinen, Kivari etelä, Pärjä pohjoinen ja Pärjä etelä).

Kaavaluonnosaineisto on jaettu kaupunginhallituksen jäsenille asialistan oheismateriaalina, esitellään kokouksessa ja julkaistaan pöytäkirjan liitteenä.

Hallintojohtajan esitys

Kaupunginhallitus päättää:

1) jakaa Yhteistuulen Kivarin ja Pärjän tuulivoimapuiston hankealueet neljäksi kaava-alueeksi: Kivari pohjoinen, Kivari etelä, Pärjä pohjoinen, Pärjä etelä.

2) asettaa osayleiskaavojen valmisteluaineistot (kaavaluonnoskartat - ja selostukset 4+4 kpl, sekä kartta kaikista alueista; pöytäkirjanliitteet) julkisesti nähtäville kuulemista varten elokuussa. Ennen nähtäville asettamista asiakirjoihin voidaan tehdä vähäisiä korjauksia teknisen johtajan toimesta. Nähtävilläoloaikana suunnitelmista pyydetään viranomaislausunnot ja niistä on mahdollista jättää mielipide MRL 62 §:n mukaisesti.

Kokous käsittely

Tomi Timonen, Vesa Rieki, Anni-Inkeri Törmänen ja Juhani Jurmu ilmoittivat esteellisyytensä (intressijäävi) ja poistuivat asian käsittelyn ajaksi. Riekin tilalla asian käsittelyyn osallistui varajäsen Kauko Seppänen ja Törmäsen tilalla varajäsen Sointu Veivo. Puheenjohtajana toimi 2. vpj Sirkka Pankinaho.

Christa van der Vegt esitti, että Pudasjärven kaupunki päättää jättää Yhteistuulen Kivarin tuulivoiman hankealueen pois osayleiskaavojen valmisteluaineistoista. Perusteluina se, että Pohjois-Pohjanmaan energia- ja ilmastovaihemaaakuntakaavasta luonnosvaiheessa Kivarin alue on poistettu eikä näin ollen ko. alueelle tuulivoimaa pidä suunnitella. Pudasjärven alueella on paljon luonnonsuojelualueita ja koska koskematon luonto on Pudasjärven suurimpia vahvuuksia, sille on annettava suurin mahdollinen paino vaikutusten arvioinnissa. Mielestäni asiantuntijoiden lausunnot ei virkamiesten tai kaupungin hallinnon edustajien ole mitään syytä mennä aliarvioimaan. Asiantuntijat ovat asiantuntijoita syystä. Valtuusto on myös määrittänyt suojaetäisyyksissä kriteereiksi ettei mitään asuinalueita tai asemakaava- aluetta saarretta tuulivoimalla ja tässä valmistelussa tämä kriteeri ei toteudu.

Sirkka Pankinaho kannatti van der Vegtin esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty pohjaehdotuksesta poikkeava kannatettu esitys, jolloin on äänestettävä. Äänestystapana on nimenhuutoäänestys, jossa jaa tarkoittaa hallintojohtajan esitystä ja ei van der Vegtin esitystä. Äänestyksessä annettiin ääniä seuraavasti:

Honkanen Erkki: Jaa

van der Vegt Christa: Ei
Koivula Marko: Jaa
Kälkäjä Mari: Jaa
Sointu Veivo: Jaa
Seppänen Kauko: Jaa
Lantto Marja: Jaa
Pankinaho Sirkka: Ei

Äänestyksessä annettiin 8 ääntä, joista 6 jaa-ääntä ja 2 ei-ääntä.

Päätös

Kaupunginhallitus päätti:

1) jakaa Yhteistuulen Kivarin ja Pärjän tuulivoimapuiston hankealueet neljäksi kaava-alueeksi: Kivari pohjoinen, Kivari etelä, Pärjä pohjoinen, Pärjä etelä.

2) asettaa osayleiskaavojen valmisteluaineistot (kaavaluonnoskartat - ja selostukset 4+4 kpl, sekä kartta kaikista alueista; pöytäkirjanliitteet 3-10) julkisesti nähtäville kuulemistä varten elokuussa. Ennen nähtäville asettamista asiakirjoihin voidaan tehdä vähäisiä korjauksia teknisen johtajan toimesta. Nähtävilläoloaikana suunnitelmista pyydetään viranomaislausunnot ja niistä on mahdollista jättää mielipide MRL 62 §:n mukaisesti.

Christa van der Vegt jätti päätökseen eriävän mielipiteen.

Asiaa esittelivät hankekehityspäällikkö Harri Ruoposa Yhteistuuli Oy:stä (hanketoimijan edustaja), maankäytön suunnittelija Terhi Wendelin FCG Oy:stä (kaavakonsultin edustaja) ja projektipäällikkö Olli Poutanen (yva-konsultin edustaja).

Jakelu

tekninen johtaja (lausuntopyynnöt ja nähtäville asettaminen)